

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

DEMOKRASİMİZ VE YARINLARIMIZ

Değerli esnaf ve sanatkar kardeşlerim,

15 Temmuz akşamı Türkiye çok büyük bir badire atlattı. Demokrasimize, halkın iradesini yansıtan TBMM'ne, Hükümetimize, Cumhurbaşkanımıza ve halkımıza kastedecek kadar gözü dönmüş bir grup, kanlı bir eylem gerçekleştirdi. Bu elim olayda yaşamını yitiren şehitlerimize İzmir esnaf teşkilatı olarak Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyoruz. Umuyoruz ki ülkemiz bir daha böylesine acı bir olayla karşılaşmasın ve demokrasimiz güçlenerek yoluna devam etsin.

Halkın iradesine karşı gelen, kişisel veya grupsal ikbal ve güç kazanma planlarını onlarca insanımızı öldürerek gerçekleştirmeye kalkanlar, halkımızın sert tepkisi ile karşılaştı. Demokrasiye sahip çıkan halkımız hala meydanlarda nöbet tutmaya devam ediyor. Bu durum genç demokrasimiz açısından oldukça önem taşıyor. Bu son derece üzücü darbe girişimi karşısında muhalefet partilerinin gösterdiği darbe karşıtı tavır ve söylemler de demokrasimiz açısından umutlu olmamıza imkan veriyor.

Yine farklı toplum kesimleri ve siyasi partilerin darbe karşısında tek yürek olması demokrasimiz yanında birlik ve beraberliğimizin köklü altyapısını ortaya koyuyor. Bu da geleceğe ümitle bakmamız için önemli bir ışık sağlıyor. Stratejik yönetimin bir tanımı da "dezavantajı avantaja çevirmek" şeklindedir. Evet, tarihe kanla kazınan, çok sayıda insanımızın yaşamına mal olan çok ama çok acı bir olay yaşandı. Ne Türkiye'nin demokrasi tecrübesi ne de 21. yüzyılın yapılanması böyle bir olayı kabullenmeyi mümkün kılmıyor. Zira hayatın, çağın ve ülkemizin koşullarına uyumlu olmayan bir durum ile karşı karşıyayız. Ancak yarınlara umutlu bakmak için de çok sebebimiz var. Uzun yıllardır tüm siyasi partilerin ilk kez bir araya gelecek olması, halkın birbirine daha yakın durması, çürük elmaların tüm kamu kurumlarından ayıklanıyor olması ümitli olmamız için varolan nedenlerden sadece bir kaçı.

Bu noktada başta hükümetimiz olmak üzere tüm siyasi partilere önemli görevler düşüyor. Bu görevlerden ilki; birlik ve beraberliğimizi daha da güçlendirmek için yeni ortak idealler üretmek, siyasetin dilini yumuşatmak ve Meclis'te daha çok işbirliği yapmaktır. Siyasi parti liderlerimizin vereceği umutlu ve olumlu işbirliği resimleri toplumumuzda çok ciddi karşılık bulacaktır.

İkinci önemli görev ise demokrasimizin standartlarını daha da yukarıya taşımak, bunun için gerekli yasal düzenlemeleri yapmak olacaktır. En az bunlar kadar önemli bir görev de hukuk sistemimizin yeniden yapılanmasıdır. Hukuk sistemine; herkesin, her kesimin mutlaka tam olarak güveneceği bir yapı ve kimlik kazandırılmalıdır. Kanımızca yaşanan tecrübeler bir kez daha liyakat sisteminin önemini ortaya koymuştur. Bu nedenle başta Hükümetimiz ve siyasi partiler olmak üzere, özellikle kamu kesiminde, liyakat ve performans dayalı yeni bir sistem kurulmalıdır. Her kurum ve makamda hem insani hem de teknik/yönetmelik bilgi açısından olabilecek en iyi kişilerin bulunmasını sağlayacak bir sistem Türkiye'nin çok hızlı bir şekilde gelişmesine destek olacaktır. Unutulmamalıdır ki iyi sistemler ancak doğru insanların elinde beklenen sonuçları üretebilir.

Demokrasi ve hukuk standartlarının yükseltilmesi, siyasi partiler arası işbirliği ve liyakat sisteminin güçlendirilmesi ülkemizi çok hızlı bir şekilde geliştirecek, bugün yaşadığımız sorunlarla bir daha karşılaşmamızı engelleyecek, bu güzel ülkemizi daha huzurlu hale getirecektir.

Ülkemizin içinden geçtiği bu zorlu süreçte, ülkemizin en önemli yapı taşı ve birleştirici güçlerinin başında gelen esnaf kardeşlerimize de önemli görevler düşmektedir. Birlik olmak, birlikten, kardeşlikten yana olmak, demokrasimize sahip çıkmak, çok ama çok çalışmak ve halkımıza çok daha iyi hizmet ve ürün sunmak bu görevlerin başlıcalarıdır. Unutmayalım, herkesin ve her kesimin işini en iyi şekilde yaptığı bir ortamda çok daha az sorun olacak, ülkemiz çok daha iyi noktalara gelecektir. Daha umutlu, daha huzurlu, daha güzel günlerde görüşmek üzere...

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

YENİ EKONOMİ PAKETİ

Başbakan Binali Yıldırım 4 Temmuz 2016 tarihinde yeni ekonomi paketini açıklamıştır. Toplumun tüm kesimlerine hitap eden bir ekonomik tedbir paketi ile Türkiye'yi yatırım için cazibe merkezi haline getirmeyi amaçladıklarını ifade etmiştir. Yıldırım, bu teşvik ve desteklerle üretimin artacağını, tedbirlerin mali disiplini bozmayacağını belirterek "Tedbirlerin bütçeye yükü getirisinin çok altında" yorumunu yapmıştır.

Ekonomi paketinin kapsamında; yatırımcılara faizsiz kredi desteği, terörle mücadelede şehit yakınlarına araç alımlarındaki ÖTV indirimleri, karşılıksız çeklerle ilgili yapılan yeni düzenlemeler, BAĞ-KUR borçlarındaki indirimler gibi birçok konu başlığı bulunmaktadır. Bunun yanında Doğu ve Güneydoğu'ya ilişkin ekonomik paketin daha sonra yapılacak Bakanlar Kurulu toplantısında açıklanacağı duyurulmaktadır. Açıklanan yeni ekonomi paketinde esnaf ve sanatkar açısından yansımaları bakıldığında; BAĞ-KUR prim indirimi, taşımacı esnafa yönelik ÖTV indirimi, kredi imkanlarının kolaylaştırılması ve İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamındaki yükümlülüklerin kolaylaştırılması gibi başlıklarda esnaf ve sanatkar açısından olumlu etki göstereceği beklenmektedir.

Başbakan Binali Yıldırım'ın açıklamalarından önemli notlar;

- ✓ Yatırımcıya yönelik kolaylıklar çerçevesinde BES'e dahil olanlara damga vergisi muafiyeti, Türkiye'den yönetilen bölgesel şirketlere kurumlar vergisi muafiyetinin getirileceği,
- ✓ Yurtdışındaki yatırımcılar Türkiye'ye varlıklarını kolaylıkla getirebileceği,
- ✓ Tarım yatırım teşvik vergisi kapsamındaki binalarda 5 yıl emlak vergisi alınmayacağı,
- ✓ Doğal afetlerle ekonomik kayba uğrayan yatırımcılar, sigortalı çalışanların borçlarının bir yıla kadar erteleneceği,

- ✓ Primlerini zamanında ödeyen Bağ-Kurlulara 5 puan indirim yapılacağı, primlerin zamanında ödenmemesi halinde bu imkanın ortadan kaldırılacağı,
- ✓ Terörle mücadelede şehit olan şehit yakınlarının araç alımında ÖTV alınmayacağı,
- ✓ Taksi, şehir içi toplu taşıma yapan dolmuş, minibüs, belediye ve halk otobüsü gibi taşıt yenilemelerinde ÖTV alınmayacağı,
- ✓ Kredi kullanma maliyetlerinin düşeceği, Kredi kullanımlarında taşınabilir menkuller de teminat gösterilebileceği,
- ✓ Karşılıksız çek işlemlerine para cezası getirileceği, tekrarı durumunda hapis cezası verileceği,
- ✓ Karekodlu çek uygulaması ile çekin güvenirliliğinin artırılacağı,
- ✓ Yatırım teşvik sisteminin yenileneceği, bazı süreli teşviklerin kalıcı hale getirilebileceği,
- ✓ Bölge bazlı teşvik sisteminin dışında proje bazlı destek sisteminin getirileceği,
- ✓ Şirket açma ve kapatma işlemlerinin kolaylaştırılacağı,
- ✓ Tarımsal teşvikler kapsamında yılda 2 kez teşvik verileceği,
- ✓ Yatırım ve ihracat kredilerine erişimin kolaylaştırılacağı,
- ✓ Kamuda tasarrufların artırılacağı,
- ✓ Yurtdışında emeklilik hakkını kazananlar kapsamında 6 aydan az sürede ikamet edildiğinde araçları getirebilecekleri,
- ✓ Yatırım için kullanılan arazilerde 5 yıl boyunca emlak vergisi alınmayacağı,
- ✓ İhracatçılara hususi pasaport (yeşil pasaport) verileceği,
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği kanunu kapsamında bazı hükümlerin 1 yıl ötelenebileceği,
- ✓ Dış ticaret ile ilgili işlemlerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın tek elden bu işleri yürüteceği ifade edilmiştir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

EKONOMİDE RİSKLER

Dünya ekonomisi 2008 krizi sonrası "yeni normal" olarak ifade edilen bir sürece girmiştir. Daha yavaş büyüme, daha yavaş büyüyen küresel dış ticaret, daha yüksek işsizlik bileşiminden oluştuğu söylenebilecek bu yeni ve olumsuz durumdan çıkış için henüz yeterli ışık ufukta görünmemektedir. AB'nin yaşadığı iç siyasi (Brexit) ve ekonomik sorunlar, ABD'de seçim atmosferine girilmiş olması ve Fed'in faiz artışına gireceği beklentisi nedeniyle dünyanın gelişmiş bölümü için umutlu olmak güçleşmektedir. Petrol ve diğer enerji hammaddeleri fiyatlarındaki düşüş ise bu ürünleri ihraç eden ülkeler açısından olumsuzluk anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Rusya, Suudi Arabistan, İran, Irak, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt, Nijerya gibi ülkelerin durumu da pek parlak değildir. Hem gelişmiş hem de petrol ihraç eden ülkelerin en önemli tedarikçilerinin başında gelen ve dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 35'ini barındıran Çin ve Hindistan ise yavaşlamış durumdadır.

Kısaca ifade etmek gerekirse dünya ekonomisinden gelen sinyaller pek de olumlu değildir. Ayrıca dünya ekonomisindeki bu durumun 2020'ye kadar devam edebileceğini söylemek de kehanet olmayacaktır. Zira, mevcut küresel finansal mimari değişmedikçe, reel ekonomi ile finansal sistem arasındaki dengeler yeniden kurulmadıkça dünya ve ülkelerin daha hızlı bir büyüme hızı yakalaması güçtür.

Türkiye ekonomisini, ülkenin özel coğrafi konumu ve özgün yapısal nitelikleri nedeniyle, standart iktisatçı gözlükleriyle yeterince doğru algılamak kolay değildir. Buna bir de bağıllık ilişkilerinin güçlü, gösteriş etkisinin belirgin olduğu sosyolojik iklimi eklemek gerekmektedir. Ayrıca içinden geçtiğimiz ekonomik ve politik konjonktür de dikkate alınmak durumundadır. Bu nedenlerle Türkiye ekonomisine farklı merceklerle sahip gözlük camları ile bakılmalıdır.

Bilindiği gibi Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde asgari ücret artışı ile Suriyeli sığınmacıların belirleyici olduğu iç tüketime dayalı yüksek bir büyüme hızı yakalamıştı.

Yılın ikinci çeyreğinde kısmi bir yavaşlama eğilimi hissediliyordu. Ancak 15 Temmuz günü yaşanan gelişmeler ve yansımaları nedeniyle yılın üçüncü çeyreğinde ekonomide bir yavaşlama olacağını ve küresel gelişmelerle birlikte bunun yılın son çeyreğine de yayılacağını öngörmek yanlış olmayacaktır. Dolayısıyla Türkiye ekonomisini bekleyen ilk ve en kapsayıcı risk yavaş büyümeye ilişkindir.

İkinci önemli risk ise döviz kurlarında önemli dalgalanmaların yaşanabilecek olmasıdır. Bu gelişme daha çok uluslararası rating kuruluşlarının Türkiye'ye ilişkin notları, buna bağlı olarak sıcak para giriş-çıkışları ve döviz borcu olan özel sektörün döviz talebiyle ilgili olacaktır. Dolayısıyla ekonomik birimlerin dövizde açık pozisyona düşmemeye özen göstermeleri uygun olacaktır.

Türkiye'de karşılaşılabilecek bir diğer ekonomik risk ise enflasyon ve faizlerle ilgili olabilecektir. Kurların yüksek düzeyini koruması ve bunun enflasyona yansımaları nedeniyle piyasa koşullarında faizlerde artış gündeme gelebilecektir. Olası bir yüksek miktarlı sıcak para çıkışına karşı Merkez Bankası da faiz silahını çekmek durumunda kalabilecektir. Bu nedenle faizlere ilişkin bir riskin, düşük de olsa, bulunduğu söylenebilir.

Türkiye ekonomisinde yavaş büyüme, Suriyelilere çalışma izni verilmesi, darbe girişimine bağlı olarak yaşanacak işten çıkarmalar nedeniyle işsizlikteki artış ise bir diğer olası risk olarak görünmektedir. Bu sorunun ilave bazı sosyal sorunlar yaratma riski taşıdığı da unutulmamalıdır.

Bu risklere karşı Hükümetin hayata geçirmeyi planladığı reformları hızlandırmasında önemli yarar olacaktır. Bu bağlamda maliye politikasının biraz gevşetilmesi, reel kesime yönelik yatırım ve istihdam teşviklerinin geliştirilmesi uygun olacaktır. Türkiye'nin böylesi bir geçiş sürecini kamu-özel işbirliği ve halkın duyarlı yaklaşımı ile en az hasarla atlatması en büyük temennimizdir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2015							2016						
GÖSTERGE	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	
İMALAT SAN. KKO (%)	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9	75,8	74,9	73,5	74,3	75,3	75,7	76,1	
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	67.766	64.218	61.753	47.088	47.954	62.397	114.340	23.348	40.588	63.975	65.618	73.832	71.111	
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	56.556	37.308	35.805	51.548	58.704	57.183	60.122	38.621	60.149	60.631	55.557	60.692	63.103	
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.261	27.342	27.150	27.156	26.856	26.676	26.448	26.275	26.456	26.993	27.638			
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.880	2.970	3.058	3.103	3.147	3.125	3.204	3.290	3.224	3.023	2.824			
İŞSİZLİK ORANI (%)	9,6	9,8	10,1	10,3	10,5	10,5	10,8	11,1	10,9	10,1	9,3			
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.015.087	1.038.038	1.045.133	1.072.707	1.056.938	1.066.194	1.070.064	1.077.312	1.094.602	1.103.592	1.102.420	1.131.006	1.134.496	
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	10,5	10,6	10,9	11,3	11,5	11,2	11,8	11,9	12,0	12,1	11,8	11,4		
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	10,5	10,6	10,6	10,6	10,7	11,0	11,6	11,8	12,4	12,6	12,5	12,0		
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	9,6	9,9	10,2	10,4	10,5	10,5	10,7	11,1	11,5	11,7	11,6	11,6		
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.413.827	1.452.527	1.478.360	1.496.387	1.491.011	1.492.989	1.512.648	1.525.853	1.538.156	1.531.773	1.545.395	1.584.075	1.585.130	
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	38.695	39.077	41.664	40.911	39.550	40.029	44.918	43.130	42.753	41.905	43.312	44.135	42.833	
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.001.395	1.036.122	1.057.355	1.074.702	1.071.497	1.073.849	1.082.652	1.099.388	1.110.932	1.104.407	1.111.734	1.147.289	1.147.130	
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	299.833	301.687	303.627	303.492	302.964	302.949	306.145	306.152	307.362	309.268	312.010	313.984	316.182	
KONUT(Milyon TL)	138.371	139.080	140.540	141.262	141.641	142.191	143.666	144.234	145.160	146.584	148.289	149.603	151.059	
TAŞIT (Milyon TL)	6.385	6.409	6.410	6.360	6.247	6.241	6.447	6.357	6.318	6.296	6.356	6.382	6.392	
DİĞER (Milyon TL)	155.077	156.198	156.677	155.870	155.076	154.517	156.032	155.561	155.884	156.388	157.365	157.999	158.731	
KREDİ KARTI (Milyon TL)	73.904	75.641	75.714	77.282	77.000	76.162	78.933	77.183	77.109	76.193	78.339	78.667	78.979	
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	13,6	13,5	14,2	15,3	15,9	15,6	15,6	15,8	16,3	16,3	15,9	15,1	15,6	
KREDİ FAİZİ (Konut %)	12,1	12,4	12,6	13,7	14,4	14,3	14,2	14,3	14,4	14,5	14,3	13,9	14,1	
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	11,9	11,2	14,7	15,7	15,8	15,4	15,7	15,7	16,0	16,4	16,0	14,0	15,6	
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	21.450	21.830	22.278	22.575	22.587	22.742	23.031	23.493	24.273	24.673	25.419	25.981	26.407	
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	18.176	18.450	18.664	18.899	19.098	19.377	19.534	19.957	20.653	21.118	21.880	22.275	22.666	
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.274	3.380	3.614	3.676	3.488	3.365	3.496	3.536	3.620	3.555	3.539	3.705	3.741	
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	41.473	42.181	43.353	44.750	45.543	46.282	47.472	49.203	50.984	51.388	52.682	54.055		
Kredi Kartları	6.773	6.698	6.928	7.144	7.292	7.467	7.606	7.798	7.958	7.797	7.895	8.079		
Ferdi Kredi Konut	640	651	654	668	677	674	674	691	688	684	691	706		
Ferdi Kredi Otomobil	221	221	223	227	225	222	217	219	219	209	206	207		
Ferdi Kredi Diğer	7.846	8.078	8.145	8.710	8.966	9.149	9.364	9.619	9.835	9.790	9.888	10.111		
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	3.614	3.832	3.955	4.145	4.272	4.582	4.726	4.866	5.099	5.250	5.544	5.602		
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.495	1.534	1.593	1.658	1.594	1.650	1.682	1.706	1.753	1.797	1.874	1.953		
İnşaat	3.927	3.967	4.027	4.145	3.934	4.262	4.311	4.832	4.907	4.960	5.053	5.201		
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.102	1.146	1.169	1.658	1.045	1.083	1.103	1.125	1.152	1.209	1.250	1.291		
Diğer	15.855	16.055	16.389	16.826	17.539	17.191	17.790	18.346	19.372	19.691	20.281	20.906		
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	81,2	90,7	82,4	87,5	91,9	85,8	88,3	82,2	71,8	76,6	77,1	78,6	86,8	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	757,9	984,6	776,8	914,8	902,1	947,0	1.230,3	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5	916,2	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	67,7	50,4	52,1	52,1	46,9	66,7	56,4	31,4	65,1	48,2	29,3	69,2	49,3	
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.957,70	1.565,90	1.620,70	1.622,00	1.643,80	2.114,20	1.915,60	1.230,30	2.071,30	1.614,10	1.127,10	2.064,00	1.623,00	
KURULAN ŞİRKET SAYISI	5.896	4.760	5.027	5.275	5.201	5.519	6.215	6.894	6.364	7.117	5.860	5.422	5.571	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	980	1.053	760	774	755	811	2.039	2.178	867	780	691	581	878	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,20	6,81	7,14	7,95	7,58	8,10	8,81	9,58	8,78	7,46	6,57	6,58	7,64	
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,73	5,62	6,21	6,92	5,74	5,25	5,71	5,94	4,47	3,80	2,87	3,25	3,41	
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	151.518	149.296	148.921	146.920	147.277	145.935	144.409	141.675	141.809	142.050	140.602	141.629		
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	229.041	227.387	223.862	218.678	216.404	210.991	207.141	203.863	202.507	201.542	199.373	198.701		
ORTALAMA DOLAR KURU	2,7040	2,6970	2,8480	3,0050	2,9320	2,8740	2,9200	3,0100	2,9430	2,8940	2,8370	2,9290	2,9200	
ORTALAMA EURO KURU	3,0290	2,9740	3,1700	3,3780	3,3020	3,0920	3,1720	3,2700	3,2660	3,2090	3,2160	3,3180	3,2800	
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1210	1,1030	1,1130	1,1240	1,1260	1,0760	1,0870	1,0860	1,1100	1,1090	1,1340	1,1330	1,1240	